

запитання й одержувати на них відповіді, обговорювати поточні проблеми й організаційні моменти, готуватися до занять і урізноманітнювати форми їх проведення. Телеконференції дають можливість декільком студентам «збиратися» у призначену годину у віртуальній аудиторії і працювати як на звичайному занятті, виконуючи завдання викладача, ставлячи запитання і відповідаючи на них в режимі доступності для всіх присутніх.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, прагнення вдосконалити систему професійної підготовки майбутніх фахівців галузі туризму та готельно-ресторанної справи на основі оновлення змісту освіти, модернізації навчальних технологій має сприяти створенню умов для упровадження ДФН у ВНЗ України.

Метою подальших досліджень є вивчення можливостей підготовки фахівців туристичного та готельно-ресторанного бізнесу у режимі дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андреев А.А. К вопросу об определении понятия «дистанционное обучение». Дистанционное образование. 2004. № 4. С. 16–19.
2. Андреев А.А., Солдаткин В.И. Дистанционное обучение: сущность, технология, организация. М., 2003. URL: http://www.ict.edu.ru/ft/003823/book_3.pdf.
3. Андреев А.А., Солдаткин В.И. Прикладная философия открытого образования: педагогический аспект. М., 2002. 168 с.
4. Теорія і методика професійної освіти: навч. посіб. / за ред. З.Н. Курлянд. Київ: Знання, 2012. 390 с.
5. Корбут О.Г. Дистанційне навчання: моделі, технології, перспективи. Матеріали науково-практичної конференції «Новітні освітні технології» (КПІ, м. Київ). URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1123>.
6. Малафік І.В. Дидактика: навч. посіб. К.: Кондор, 2005. С. 284–307.
7. Шпагіна О.В. Специфіка дистанційної освіти у вищих навчальних закладах України. Педагогічний процес: теорія і практика. 2013. Вип. 4. С. 209–213. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pptp_2013_4_25.

УДК 355(477):004:378:377:14:001

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОЕКТНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ ТА ЇХ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА

Мельничук Ю.П.,

ад'юнкт кафедри педагогіки та соціально-економічних дисциплін
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького

Стаття присвячена проблемі формування проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників. Визначено зміст поняття «проектно-аналітична компетентність». Розкрито структуру «проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників». На основі даного аналізу автор виокремив педагогічні умови формування досліджуваної категорії, а саме: формування мотивації до проектної та аналітичної діяльності як способу професійного становлення; вибору форм та методів, що забезпечують реалізацію проектної та аналітичної діяльності; розробка навчально-методичного забезпечення, адекватного змісту проектної та аналітичної діяльності; опанування майбутніми офіцерами-прикордонниками аналітичного та проектного інструментарію.

Ключові слова: *проектна культура, аналітична діяльність, майбутні офіцери-прикордонники, професійна підготовка, педагогічні умови формування компетентності, експеримент.*

Статья посвящена проблеме формирования проектно-аналитической компетентности будущих офицеров-пограничников. Определено содержание понятий «проектно-аналитическая компетентность». Раскрыта структура «проектно-аналитической компетентности будущих офицеров-пограничников». На основе данного анализа автор выделил педагогические условия формирования исследуемой категории, а именно: формирование мотивации к проектной и аналитической деятельности как способа профессионального становления; выбора форм и методов, обеспечивающих реализацию проектной и аналитической деятельности; разработка учебно-методического обеспечения, адекватного содержанию проектной и аналитической деятельности; овладение будущими офицерами-пограничниками аналитическим и проектным инструментарием.

Ключевые слова: *проектная культура, аналитическая деятельность, будущие офицеры-пограничники, профессиональная подготовка, педагогические условия формирования компетентности, эксперимент.*

Melnichuk Yu.P. PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMING THE PROJECT-ANALYTICAL COMPETENCE OF THE FUTURE OFFICERS-FRONTIERS AND THEIR EXPERIMENTAL INSPECTION

The article is devoted to the problem of the design and analytical competence of future officers-border guards. The content of the concepts “design and analytical competence” is determined. The structure of “design and analytical competence of future officers-border guards” is revealed. Based on this analysis the author outlined the pedagogical conditions for its formation, namely: formation of motivation regarding project and analytical activity as a way of professional formation; the choice of forms and methods that ensure the implementation of project and analytical activities; development of educational and methodological support, adequate to the content of project and analytical activity; Capture by future border guards officers with analytical and project tools.

Key words: *project culture, analytical activity, future officers-border guards, professional training, pedagogical conditions of competence formation, experiment.*

Постановка проблеми. Формування компетентності майбутніх фахівців – ключова проблема сучасної освітньої системи. Вища школа України перебуває у стані реформування, що полягає у реалізації євроінтеграції, пошуку інноваційних підходів у навчанні, створенні нових можливостей для реалізації самоосвіти та самовдосконалення. Компетентнісний підхід забезпечує врахування інтересів майбутніх фахівців, застосування інноваційних (ситуативних та проблемних) методів і формування конкретного виду компетентності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічним засадам формування проектно-аналітичної компетентності майбутніх фахівців присвятили свої праці: Е. Зеер [7] (професійна компетентність), Л. Тархан [18] (дидактична компетентність), Л. Усеїнова [20] (професійно-практична компетентність), О. Шаріпова [21] (професійно-педагогічна компетентність) та ін. Слід також згадати наукові доробки С. Артюха [10], Н. Брюханової [3], О. Коваленко [11], О. Овчарук [16], у яких започатковано основи вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців. Питання аналітичної компетентності майбутніх спеціалістів висвітлено у роботах І. Абрамової [1] та Н. Зинчук [9], а також у наукових публікаціях Л. Половенко [5], Н. Волкової [4] (інформаційно-аналітична компетентність майбутніх фахівців), О. Максимової [14] та ін.

Постановка завдання. Метою статті є виділення педагогічних умов формування проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників та їх експериментальна перевірка.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наукова педагогічна та психологічна література представлена працями вчених, які досліджували різні види професійної компетентності: лінгвістичної, соціальної, комунікативної, етичної тощо.

Професійна компетентність майбутніх фахівців Державної прикордонної служби

України є результатом освітнього процесу у вищому військовому навчальному закладі зазначеного правоохоронного відомства. Складовими частинами професійної компетентності у сучасній освіті є проектна та аналітична компетентність.

Дослідження представленої проблеми щодо формування т. зв. «проектної культури» здійснювалося у працях російських вчених М. Ахметової [2], Н. Запесоцької [6], І. Колеснікової [12], А. Маркова [15], В. Радіонова [5], Н. Топіліної [19], Л. Філімонюк [5], які проаналізували зміст поняття «проектна культура». В. Сідоренко [17], І. Зімня [8], А. Кравцов [13] займалися питанням формування проектно-аналітичної культури.

Результати аналізу психолого-педагогічних джерел свідчать, що більшість учених проектну компетентність сприймають як інтегративну характеристику суб'єкта діяльності, що передбачає здатність і готовність людини до ефективного самостійного здійснення теоретико-практичної розробки проектів та реалізації їх в усіх сферах соціокультурної практики. В основі проектно-аналітичної компетентності – проектна діяльність, тобто процес проектування. Проектна діяльність визначається: усвідомленням змісту та значення процесу проектування, володінням спеціальними знаннями, уміннями та навичками, здатністю обирати, оптимізувати та використовувати отримані знання та набуті уміння і навички.

На основі узагальнення теоретичного матеріалу щодо проектно-аналітичної діяльності вважаємо, що під проектною діяльністю майбутнього офіцера-прикордонника слід розуміти самостійну діяльність щодо реалізації професійних та індивідуальних програм від «задуму до результату».

Аналітична діяльність – комплекс особистісних та професійних якостей, аналітичні здібності, позитивна мотивація та усвідомлення необхідності проведення професійної діяльності, відповідної системи знань та умінь у повсякденній та професійній сфері.

Специфіка діяльності офіцерів-прикордонників передбачає вирішення завдань на основі запропонованої моделі та основні мисленнєві процедури (осмислення, усвідомлення, аналіз, розуміння поставленого завдання), для цього їм необхідне розвинене аналітичне мислення, тому значущою є проектно-аналітична діяльність.

Таким чином, *проектно-аналітична компетентність майбутніх офіцерів-прикордонників* – це сукупність інтегративних характеристик, особистісних та професійних якостей фахівця прикордонного відомства, який володіє спеціальними знаннями, вміннями та здатністю до аналізу та проектування результатів його професійної підготовки.

Педагогічні умови можна визначити як: обставини, від яких що-небудь залежить; правила, встановлені в певній діяльності. У представленому дослідженні педагогічними умовами формування проектно-аналітичної компетентності є обставини, від яких залежить процес фахової підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників із урахуванням змісту проектно-аналітичної компетентності [4].

Зроблено припущення, що формування проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників буде результативним за умов *формування мотивації до проектної та аналітичної діяльності як способу професійного становлення; вибору форм та методів, що забезпечують реалізацію проектної та аналітичної діяльності; розробки навчально-методичного забезпечення, адекватного змісту проектної та аналітичної діяльності; опанування майбутніми офіцерами-прикордонниками аналітичного та проектного інструментарію.*

Першою педагогічною умовою є *формування мотивації до проектної та аналітичної діяльності як способу професійного становлення.*

Одним із ключових завдань вищої школи є професійна спрямованість майбутніх фахівців, оскільки в ній відображена освітня та професійна мотивація, інтерес до майбутньої професійної діяльності. Вчені вважають, що професійна спрямованість суб'єктів освітнього процесу пов'язана із пізнавальною діяльністю, яка створює передумови для набуття професійних знань та вироблення вмінь та навичок. Цінність професійних знань та вмінь, їх значущість є ключовими мотивами пізнавальної діяльності, котра є основою мотиваційного процесу, оскільки потреба перетворюється у мотив, тобто формує рівень мотивації до професійного становлення. Ще одним елементом мотиваційного процесу є інтерес,

який викликає потребу. У представленому дослідженні на особливу увагу заслуговує професійний пізнавальний інтерес, що виражається у постійному прагненні до оволодіння новими знаннями щодо майбутньої професійної діяльності і є формою вияву вищезгаданих пізнавальних потреб. Професійний пізнавальний інтерес та пізнавальні потреби становлять основу професійної спрямованості особистості фахівця.

Таким чином, інтерес до професійної діяльності в майбутніх офіцерів-прикордонників виникає як потреба у діяльності, а також як готовність до розв'язання професійних завдань, прагнення ефективно виконувати свої професійні функції, самовдосконалюватися та професійно зростати. У процесі фахової підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників пізнавальний інтерес до професійної діяльності виступає і засобом, і метою, і результатом їх фахової підготовки.

Формування пізнавального інтересу здійснюється на основі усвідомлення неповноти знань, що спонукає курсанта-прикордонника до пошуку, аналізу, синтезу нової значущої інформації, а також до її подальшої обробки та застосування на практиці. Професійний пізнавальний інтерес виникає як необхідність виконання проектно-аналітичної діяльності.

Отже, забезпечення мотивації можливе за умови підтримання пізнавального професійного інтересу до професійних знань, вмінь та навичок. Забезпечення мотивації здійснюється завдяки постійному здобуванню нових знань, удосконаленню професійних вмінь та навичок шляхом виконання проектно-аналітичної діяльності. Результатом такої мотивації є готовність сумлінно виконувати професійні обов'язки, вирішувати професійно важливі завдання, що забезпечує професійне становлення особистості офіцера-прикордонника.

Наступною педагогічною умовою є *вибір форм та методів, що забезпечують реалізацію проектної та аналітичної діяльності.* Пріоритетним завданням сучасної освіти є підготовка фахівця, який орієнтується у світовому інформаційному просторі, має знання та навички пошуку, обробки та зберігання інформації, володіє навичками використання сучасних комп'ютерних технологій, вміє спланувати та спрогнозувати свою професійну діяльність, а також пред'явити результати своєї діяльності.

Отже, першочерговою є проблема відбору та використання форм, методів та технологій формування проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників, що припускає оволодіння ними

складними проектно-аналітичними навичками й уміннями, формування адекватних умінь у нових соціальних структурах, знання відповідних норм і обмежень у спілкуванні, орієнтацію в проектних та аналітичних засобах, освоєння рольової поведінки в рамках даної професії (статусу офіцера-прикордонника).

Заслугує на увагу думка В. Ягупова, що ефективне розв'язання проблеми вибору та застосування відповідного методу або форми навчання є співвіднесенням традиційних методів із інноваційними [4].

З метою формування проектно-аналітичної компетентності нами запропоновано одночасно із традиційними формами і методами навчання використовувати такі інноваційні методи, як: метод проектів, проектно-аналітична сесія, проектно-аналітична гра, рольова гра, мозковий штурм, освітній коворкінг, тренінг, технологія співпраці, кейс-метод.

Кореляція традиційних та інноваційних методів навчання у процесі формування проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників дозволяє розв'язати такі завдання: узгодженість суміжних навчальних дисциплін; перенесення знань, умінь та навичок, отриманих під час вивчення одних навчальних дисциплін, на інші; реалізація єдиного підходу до вироблення в курсантів метапредметних умінь та навичок; розкриття взаємозв'язку явищ, що вивчаються у різних навчальних дисциплінах; показ загальності методів дослідження, що використовуються у різних науках тощо.

У процесі формування проектно-аналітичної компетентності нами використано відповідні види інноваційних та традиційних форм та методів на прикладі навчальної дисципліни «Прикордонна служба».

Було спроектовано систему вправ та завдань, кейс-метод, проектно-аналітичну гру з навчальної дисципліни «Прикордонна служба». Сприяння формуванню проектно-аналітичної компетентності за використання запропонованих інноваційних форм і методів полягає у тому, що усі вони передбачають попередню підготовку курсантів, створення відповідного прогнозу результатів діяльності тощо.

Змістом третьої педагогічної умови є *розробка навчально-методичного забезпечення, адекватного змісту проектної та аналітичної діяльності.*

Навчально-методичне забезпечення у запропонованому дослідженні представлено у якості процесу та результату оптимізації методичного забезпечення освітнього процесу. Навчально-методичне забезпе-

чення як процес виступає різновидом професійної діяльності щодо створення навчально-методичної продукції, надання методичної допомоги різним категоріям навчального процесу щодо виявлення, вивчення, узагальнення та поширення позитивного педагогічного досвіду. Навчально-методичне забезпечення як результат є системою навчально-програмної документації та навчально-методичних засобів, діагностичних методик та навчальних матеріалів для організації освітнього процесу, пізнавальної діяльності суб'єктів навчання та інтенсифікації діяльності представників науково-педагогічного складу.

Нами розроблено навчально-методичне забезпечення проектно-аналітичної діяльності, яке містить навчальні та методичні складові частини, що забезпечують ефективну реалізацію фахової підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників.

У представленому дослідженні під змістом навчально-методичного забезпечення розуміють сукупність документів, що описують форми, методи та технології навчання, методи вибору та застосування способів та інструментів навчання для формування проектно-аналітичної компетентності.

Зміст навчально-методичного забезпечення слід утворити у вигляді взаємопов'язаних складових частин: комплекс навчальних завдань різного рівня складності (з метою реалізації аналітичної діяльності), проектно-аналітичні ігри (з метою реалізації проектної діяльності), методичні розробки проектів-занять тощо. Навчальні завдання забезпечують предметну навчальну інформацію, рівень їх складності визначається з урахуванням особливостей предметного змісту та досвіду реалізації пізнавальної діяльності.

Четвертою педагогічною умовою є *опанування майбутніми офіцерами-прикордонниками аналітичного та проектного інструментарію.*

З метою формування проектно-аналітичної компетентності майбутнім офіцерам-прикордонникам доцільно оволодіти аналітичним та проектним інструментарієм. Аналітичний інструментарій представлений аналітичними методами, зокрема: порівняльним аналізом, причинно-наслідковим зв'язком, контент-аналізом, семантичним аналізом, графічним методом, структурним методом, експертною оцінкою, методом сценаріїв тощо. Проектний інструментарій представлений такими методами: метод символічного бачення, метод порівняння версій, метод «Якби...», метод евристичного дослідження, метод «ключових слів», дослідницький метод, прийом «Читання з позначками» та ін.

Забезпечення цієї педагогічної умови дає курсантам можливість оволодіти системою методів, що дозволить добирати такий інструментарій у професійній діяльності, який оптимально та ефективно розв'язуватиме певні професійні проблеми та завдання.

Аналіз отриманих результатів змін за всіма компонентами культури проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників у контрольній та експериментальній групах свідчить про креативний рівень у тих курсантів, для яких було впроваджено педагогічні умови формування проектно-аналітичної компетентності (з 12,17% на початку експерименту та до 35,43% – наприкінці). Застосування методів математичної статистики, а саме критерію Колмогорова-Смірнова, на рівні значущості $p \leq 0,05$ виявило розбіжності у розподілах курсантів контрольної та експериментальної груп за рівнями проектно-аналітичної компетентності та засвідчило високу ефективність обґрунтованих педагогічних умов і моделі формування проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників.

Отже, ретельний аналіз наукової літератури дав можливість розкрити зміст проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників та сформулювати педагогічні умови її формування.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, сукупність проаналізованих теоретико-методологічних підходів дозволить всебічно дослідити проблему формування проектно-аналітичної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників, її структуру, а також відповідні педагогічні умови її формування. У контексті розв'язання досліджуваної проблеми актуальними є питання впровадження в освітній процес вищих військових навчальних закладів методики та технології формування зазначеної компетентності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Абрамова И.А. Формирование аналитической компетентности студентов инженерных факультетов вузов аграрного профиля на основе средств и методов информатики: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Москва: РГБ, 2007. 179 с.
2. Ахметова М.Н. Проектная культура будущего учителя. Школьные технологии. Москва: Нар. образование: НИИ школ. технологий, 2004. № 4. С. 210–220.
3. Брюханова Н.О. Концептуальні положення проектування системи педагогічної підготовки майбутніх інженерів-педагогів. Проблеми інженерно-педагогічної освіти: зб. наук. пр. Укр. інж.-пед. акад. Х., 2012. Вип. 34–35. С. 8–13.

4. Волкова Н.П. Педагогіка. К.: Академія, 2009. 616 с.
5. Дем'янюк Ю.А., Левчук Н.П. Діагностика сформованості організаторської компетентності у процесі моніторингу якості навчання майбутніх офіцерів-прикордонників. Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія «Педагогічні науки». 2015. № 1. С. 77–89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnadrcprn_2015_1_9.
6. Запесоцкая Н.А. Проектная культура как основа профессионального мастерства менеджера социально-культурной сферы: автореф. дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.05. Санкт-Петербург, 2007. 24 с.
7. Зеер Э.Ф. Психология профессий: учеб. пособ. М.: Академический Проект; Екатеринбург: Деловая книга, 2003. 336 с.
8. Зимняя И.А. Педагогическая психология: учеб. пособ. Ростов-на-Дону: Феникс, 1997.
9. Зінчук Н.А. Підготовка майбутніх менеджерів до аналітичної діяльності: проблеми та шляхи їх розв'язання. Теорія та методика управління освітою. 2009. № 2. URL: http://archive.nbuv.gov.ua/ejournals/ttmo/2009_2/09sinwts.pdf.
10. Артюх С.Ф., Ашерев А.Т. Инженерная педагогика: ещё один шаг вперед. Новый коллегіум. 2000. № 2. С. 48–49.
11. Коваленко О.Е. Методика професійного навчання: навч. посіб. Харків, 2002. 158 с.
12. Колесникова И.А., Горчакова-Сибирская М.П. Педагогическое проектирование: учеб. пособ. М.: Издательский центр «Академия», 2005. 288 с.
13. Кравцов А.О. Воспитание творческих установок как составляющая становления проектной культуры субъектов образовательного процесса. Инновации и образование. Сборник материалов конференции. Серия «Symposium». Вып. 29. СПб.: Санкт-Петербургское философское общество, 2003. С. 324–330.
14. Максимова О.О. Формування соціальної компетентності дитини дошкільного віку як запорука її успішної адаптації до навчання в школі. Педагогічна освіта: теорія і практика. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України. Вип. 20. Ч. 2. 2016. С. 229–234.
15. Маркова А.К. Психология профессионализма. М.: Просвещение, 1996. 312 с.
16. Овчарук, О.В. Розвиток компетентнісного підходу: стратегічні орієнтири міжнародної спільноти. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та український перспективи: колективна монографія. К., 2006. С. 6–16.
17. Сидоренко В.К., Хайруддінов М.А., Абдулгасим У.А. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Симферополь: СОНАТ, 2000. 168 с.
18. Тархан Л.З. Дидактическая компетентность инженера-педагога: теоретические и методические аспекты: монография. Симферополь: КРП «Издательство «Крымучпедгиз», 2008. 424 с.
19. Топилина Н.В. Проектная культура как основа готовности педагога к инновационной деятельности: автореф. дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.01. Таганрог, 2006. 23 с.
20. Усеинова Л.Ю., Эмирова С. Теоретические основы проектирования организации учебно-исследовательской лаборатории ВУЗа. Современные инже-

нерные и инженерно-педагогические технологии. Симферополь: НИЦ КИПУ. № 5. 2014. С. 107–113.

21. Шаріпова О.С., Надьон Г.О. Гармонізація діяльності як процес забезпечення еко-

номічної безпеки підприємства. Управління проектами та Розвиток виробництва: Зб. наук. пр. Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2012. № 1(41). С. 50–55.

УДК 81'255:81'25

ДО ПИТАННЯ ПРО СТРУКТУРУ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Онищенко М.Ю., старший викладач
кафедри англійської філології та перекладу
Університет імені Альфреда Нобеля

У статті аналізуються наукові розвідки вітчизняних і зарубіжних дослідників щодо визначення структури полікультурної компетентності, яка розглядається як важлива складова частина професійної компетентності майбутніх фахівців. Подається авторська дефініція полікультурної компетентності майбутніх перекладачів. З урахуванням наукових підходів науковців, проаналізованих у роботі, виокремлено структурні компоненти зазначеного конструкта.

Ключові слова: майбутні перекладачі, професійна компетентність, полікультурна компетентність, структура полікультурної компетентності, компоненти полікультурної компетентності.

В статье анализируются научные работы отечественных и зарубежных исследователей, посвященные рассмотрению структуры поликультурной компетентности, которая позиционируется как важная составляющая профессиональной компетентности будущих специалистов. Подается авторская дефиниция поликультурной компетентности будущих переводчиков. С учетом исследовательских подходов, проанализированных в работе, выделены структурные компоненты указанного конструкта.

Ключевые слова: будущие переводчики, профессиональная компетентность, поликультурная компетентность, структура поликультурной компетентности, компоненты поликультурной компетентности.

Onyshchenko M.Yu. THE PROBLEM OF STRUCTURE OF FUTURE TRANSLATORS' POLY-CULTURAL COMPETENCE REVISITED

The article analyses scientific research conducted locally and abroad to define the structure of polycultural competence which is regarded as an important constituent of future specialists' professional competence. The author gives her own definition of future translators' polycultural competence. Taking into account the scientists' approaches analyzed here, this study distinguishes structural components of the above mentioned construct.

Key words: future translators, professional competence, polycultural competence, structure of polycultural competence, components of polycultural competence.

Постановка проблеми. Об'єктивною ознакою сьогодення є глобалізаційні та інтеграційні процеси, що відбуваються практично в усіх сферах суспільного життя і зумовлюють необхідність ефективної взаємодії фахівців у світовому просторі. Крім того, участь України в гуманітарних та миротворчих місіях ООН, різноманітні програми культурних та освітніх обмінів, значне розширення ділових контактів потребує забезпечення і гарантії взаєморозуміння учасників спілкування, яке буде адекватним дійсності. Мовний і культурний плюралізм сучасного світу загострив потребу суспільства у кваліфікованих перекладачах, попит на яких стрімко зростає, що не лише зумовило перегляд ставлення до фахівця з пе-

рекладу, а й висунуло нові вимоги до його професійної підготовки. Сучасний фахівець із перекладу – це професіонал, який не тільки повинен мати фундаментальні знання у професійній галузі, володіти кількома іноземними мовами та використовувати їх у різних сферах діяльності, а й уміти пристосуватися до способу мислення та стилю автора висловлювання, оперувати додатковими країнознавчими, історичними, культурними, політичними та економічними знаннями, необхідними для успішної співпраці з представниками інших соціумів. Тому одним із важливих питань у сфері професійної підготовки перекладачів у ВНЗ стає процес формування їх полікультурної компетентності, що відповідає європейським